

Klasa: 302-01/12-03/01

Urbroj: 5030106-12-1

Zagreb, 22. ožujka 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske inozemstvu za 2010. godinu

Na temelju članka 10. stavka 3. Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (Narodne novine, broj 146/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske inozemstvu za 2010. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Vesnu Pusić, ministricu vanjskih i europskih poslova, Joška Klisovića, zamjenika ministrice vanjskih i europskih poslova i dr. sc. Vesnu Batistić Kos, pomoćnicu ministrice vanjskih i europskih poslova.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI SLUŽBENE RAZVOJNE POMOĆI
REPUBLIKE HRVATSKE INOZEMSTVU ZA 2010. GODINU**

SADRŽAJ:

1. Uvod.....	3
2. Nacionalna strategija razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine.....	5
3. Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu	6
3.1. Općenito	6
3.2. Zakonski i strategijski kontekst	7
3.3. Strateški okvir	7
4. Opći pregled službene razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu u 2010. godini	8
4.1. Tematski prioriteti	12
4.2. Milenijski razvojni ciljevi	13
4.3. Teritorijalni prioriteti	14
4.4. Ostvarena bilateralna razvojna suradnja prema teritorijalnim prioritetima.....	16
4.4.1. Razvojna suradnja usmjerena prema državama u regiji.....	16
4.4.2. Bilateralna razvojna suradnja kao doprinos izgradnji mira i sigurnosti	20
4.4.3. Bilateralna razvojna suradnja usmjerena prema najnerazvijenijim zemljama	20
4.5. Podrška programima međunarodnih organizacija i agencija na globalnoj i regionalnoj razini	21
4.5.1. Podrška globalnim programima Ujedinjenih naroda i drugim međunarodnim organizacijama i agencijama Ujedinjenih naroda	21
4.5.2. Druge međunarodne i regionalne organizacije	22
4.6. Žurna humanitarna pomoć i pomoć izbjeglicama	22
4.7. Razvojna suradnja po prioritetnim sektorima	23
5. Zaključak	28

1. Uvod

Tijekom 2010. godine nastavljene su aktivnosti s ciljem poboljšanja institucionalnog okvira za pružanje službene razvojne pomoći, kao i izravne aktivnosti na predmetnom području, usmjerene prema tranziciji Republike Hrvatske iz zemlje primateljice razvojne pomoći u zemlju donatora.

Donošenjem Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (Narodne novine, broj 146/2008, u daljnjem tekstu: Zakon), u prosincu 2008. godine, postavljen je normativni temelj za provođenje aktivnosti na području službene razvojne suradnje i humanitarne pomoći Republike Hrvatske.

U veljači 2009. godine Republika Hrvatska je donijela Nacionalnu strategiju razvojne suradnje za razdoblje od 2009. do 2014. godine (Narodne novine, broj 24/2009) kojom je osiguran okvir za provođenje aktivnosti razvojne suradnje u petogodišnjem razdoblju.

Pri formuliranju i definiranju politike razvojne pomoći vodilo se računa o usklađenosti s hrvatskim mogućnostima i njezinim gospodarskim i političkim ciljevima, kao i s deklariranim ciljevima razvojne pomoći Europske unije.

Na sjednici Vlade Republike Hrvatske od 14. svibnja 2009. godine donesena je Odluka o osnivanju Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu (u daljnjem tekstu: Radna skupina), čime je ugašena Međuresorna radna skupina za ocjenu stanja i potrebu razvitka politike razvojne pomoći, budući da je ispunila svoju zadaću, te je 14. svibnja i 15. srpnja 2010. godine Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku koja je izmijenila Odluku o osnivanju Međuresorne radne skupine za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu. Temeljem izmijenjene Odluke, od 15. srpnja 2010. godine, Radna skupina se sastala 2. rujna 2010. godine u sljedećem sastavu:

Predsjednik Radne skupine:

- dr. sc. Mario Nobile, ravnatelj u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija, te članovi:
- mr. sc. Davor Vidiš, ravnatelj u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija,
- Andrea Javor, ravnateljica u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija,
- mr. sc. Aleksandar Heina, ravnatelj u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija,
- mr. sc. Vladimira Ivandić, ravnateljica u Ministarstvu financija,
- Ivana Sučić, ravnateljica u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva,
- mr. sc. Katarina Čop Bajde, ravnateljica u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture,
- mr. sc. Miroslav Božić, ravnatelj u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
- mr. sc. Filip Dragović, ravnatelj u Ministarstvu unutarnjih poslova,
- Jasminka Lokas Strpić, ravnateljica u Ministarstvu kulture,
- mr. sc. Marijana Anamarija Mance Kowalsky, ravnateljica u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
- Ivana Puljiz, ravnateljica u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa,
- Anna Maria Radić, ravnateljica u Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva,
- Petar Barišić, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija,
- Vlasta Kovačević, Ministarstvo pravosuđa,

- Tihomira Ivanda, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi,
- mr. sc. Jasmina Čaušević, Ministarstvo obrane,
- Zvonimir Savić, zamjenik državnog tajnika u Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije,
- mr. sc. Damir Trut, ravnatelj Državne uprave za zaštitu i spašavanje,
- dr. sc. Igor Vidačak, predstojnik Ureda za udruge,
- Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva,
- Gordan Bosanac, Savjet za razvoj civilnog društva,
- Aleksandra Arbanas, Hrvatska banka za obnovu i razvitak,
- Daria Krstičević, Hrvatska gospodarska komora,
- dr. sc. Nada Švob Đokić, Institut za međunarodne odnose.

Člankom 8. Zakona, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija je određeno kao koordinator za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu, te je u prosincu 2008. godine u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija oformljen Odjel za međunarodnu razvojnu suradnju unutar Uprave za multilateralne poslove. Odjelu je tijekom 2010. godine dodijeljeno pet zaposlenika, te su nastavili aktivnosti predviđene člankom 8. Zakona.

Republika Hrvatska dostavljala je periodična izvješća Europskoj komisiji o pruženoj razvojnoj pomoći Republike Hrvatske u okviru pregovaračkog Poglavlja 30. Vanjski odnosi. Republika Hrvatska je u Nacionalnoj strategiji razvojne suradnje za razdoblje od 2009. do 2014. godine potvrdila da će nakon pristupanja Europskoj uniji biti spremna sudjelovati u politici razvojne suradnje Europske unije u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju Europske unije (članci 177. – 181.a) i pripadajućim zaključcima Europskog vijeća i Vijeća Europske unije, te drugim izjavama i dokumentima Europske unije (Europski konsenzus o razvoju). Prema očekivanjima Europske komisije, kao najvećeg donatora razvojne pomoći u svijetu, Republika Hrvatska trebala je dosegnuti razinu izdvajanja za razvojnu pomoć od 0,17% bruto nacionalnog dohotka (BND) do 2010. godine, kako je predviđeno za nove države članice, te bi do 2015. godine trebala dosegnuti razinu izdvajanja od 0,33% BND. Politika razvojne pomoći značajna je i u okviru ispunjavanja globalnih razvojnih ciljeva, zadanih u okviru Milenijskih razvojnih ciljeva Ujedinjenih naroda.

Razvijanje učinkovitog sustava međunarodne pomoći i razvojne suradnje jedan je od prioriteta u reformi Ujedinjenih naroda, te je Republika Hrvatska, kao sudionik u oblikovanju temeljnih dokumenata Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih konvencija na tom području, spremna ostvarivati prihvaćene ciljeve međunarodne zajednice. Svoju spremnost da aktivnije sudjeluje u procesu izgradnje mira u svijetu, te ostvarivanju ciljeva Milenijske deklaracije¹, Republika Hrvatska je odlučila potvrditi i povećanjem doprinosa za programe i aktivnosti Ujedinjenih naroda, koji će se sustavno povećavati za svaku sljedeću godinu.

Temeljem članka 10. Zakona, Vlada Republike Hrvatske svake godine podnosi Hrvatskome saboru Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske inozemstvu.

¹ Milenijski razvojni ciljevi UN-a su: 1. iskorjenjivanje krajnjeg siromaštva i gladi; 2. ostvarenje općeg osnovnog obrazovanja; 3. promicanje ravnopravnosti spolova i jačanje položaja žena; 4. smanjenje smrtnosti djece; 5. poboljšanje zdravlja majki; 6. borba protiv HIV-a/AIDS-a, malarije i drugih bolesti; 7. osiguranje održivosti okoliša; 8. razvijanje globalnog partnerstva za pomoć u razvoju, a sve s rokom do 2015. godine.

Izvešće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske u inozemstvu u 2010. godini jest drugo takvo izvješće koje Vlada dostavlja Hrvatskome saboru na usvajanje. Po prvi put se Izvešće o provedbi službene razvojne pomoći Republike Hrvatske u inozemstvu u 2010. godini uspoređuje s Provedbenim programom Nacionalne Strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu, odnosno uspoređujemo što je od planiranih razvojnih projekata u Provedbenom programu uistinu i realizirano.

Ukupno izdvajanje za razvojnu pomoć Republike Hrvatske u 2010. godini iznosilo je 473.641.287,02 kuna², odnosno 0,15% bruto nacionalnog dohotka³, za ukupno 791 razvojna projekta i programa međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći.

Navedeni iznos predstavlja povećanje od 369,88% u odnosu na 2009. godinu, ali je ovo povećanje ad hoc prirode i nema održivi karakter, budući su velikoj inflaciji službene razvojne pomoći doprinijeli prijevodi pravne stečevine Europske unije u vrijednosti od 8 milijuna eura, koje je Republika Hrvatska donirala zemljama u regiji, ukupno 6: Bosni i Hercegovini, Srbiji, Makedoniji, Crnoj Gori, Kosovu i Albaniji.

Valja istaknuti kako službena razvojna pomoć Republike Hrvatske u 2010. godini pokazuje pad od 6,17% u financijskom iznosu u odnosu na 2009. godinu. Ukoliko se oduzme vrijednost prijevoda pravne stečevine Europske Unije koje je Republika Hrvatska donirala zemljama u regiji (6 zemalja x 8 milijuna eura), službena razvojna pomoć Republike Hrvatske u 2010. godini iznosila je 119.152.983,02 kuna odnosno 6.346.347,81 kuna manje u usporedbi s 2009. godinom. Bez prijevoda pravne stečevine, službena razvojna pomoć Republike Hrvatske u 2010. godini iznosila je 0,04% bruto nacionalnog dohotka.

Usporedbe radi, a prema raspoloživim podacima iz 2009. godine, postotak službene razvojne pomoći u odnosu na bruto nacionalni dohodak nekih novih članica Europske unije iznosi kako slijedi: Češka 0,12%, Mađarska 0,10%, Poljska 0,09%, Rumunjska 0,08%, Slovenija 0,15%, Slovačka 0,09%, Bugarska 0,04% (podaci za 2009. godinu).

2. Nacionalna strategija razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine

Temeljem Zakona i Nacionalne strategije za razdoblje od 2009. do 2014. godine, utvrđena su osnovna načela i ciljevi hrvatske službene razvojne pomoći.

Osnovna načela hrvatske službene razvojne pomoći su:

Učinkovitost - Republika Hrvatska uskladila je svoj program službene razvojne pomoći s načelom učinkovitosti pomoći koje se navodi u Pariškoj deklaraciji o djelotvornoj pomoći iz 2005. godine.

² Opširnije u poglavlju 4 - Opći pregled službene razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu u 2010. godini.

³ Prema privremenim podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske, bruto nacionalni dohodak u 2010. godini iznosio je 321.781.000.000 kuna.

Transparentnost - Raspodjela financijskih sredstava i nadzor podliježe objektivnim kriterijima na temelju načela dobrog upravljanja. Politika se provodi u suradnji s drugim relevantnim tijelima hrvatske državne uprave, nevladinim organizacijama, privatnim sektorom, akademskom zajednicom i drugim sudionicima.

Komplementarnost/komparativne prednosti - Republika Hrvatska usmjerava razvojnu pomoć na područja u kojima Hrvatska ima specifična znanja i iskustvo koji mogu najučinkovitije pridonijeti razvoju zemlje primateljice. Republika Hrvatska usklađuje svoju razvojnu pomoć s drugim zemljama donatorima na bilateralnoj i multilateralnoj razini.

Glavni ciljevi međunarodne razvojne suradnje usmjereni su na osiguranje mira, demokracije, zaštitu ljudskih prava, gospodarsku i socijalnu stabilnost i smanjenje siromaštva u svijetu u skladu s međunarodno priznatim načelima održivog razvoja.

S obzirom na teritorijalne prioritete, Republika Hrvatska usmjerava svoju razvojnu suradnju prema jugoistočnoj Europi, gdje zemljama u regiji aktivno prenosi stečeno znanje i iskustvo. Nadalje, razvojna suradnja Republike Hrvatske je povezana s međunarodnim mirovnim misijama u kojima Republika Hrvatska aktivno sudjeluje. Republika Hrvatska također uzima u obzir razvojne potrebe najnerazvijenijih zemalja, kako bi pridonijela ostvarenju Milenijskih razvojnih ciljeva.

Sadržajni (sektorski) prioriteti obuhvaćaju prijenos iskustava iz političke i gospodarske tranzicije (uspostava i provedba demokratskih struktura, stvaranje uvjeta za tržišno gospodarstvo, provedba demokratskih i drugih kriterija), iskustva u procesu pristupanja Europskoj uniji vezana za pregovore u poglavljima koja se odnose na socijalno uključivanje, stvaranje uvjeta za korištenje pretpriputnog fonda IPA, razvijanje civilnog društva i druge reformske procese za usklađivanje društva sa standardima Europske unije, prijenos iskustava proizašlih iz specifičnih ratnih i poratnih okolnosti (razminiranje, stambeno zbrinjavanje, forenzika, fizički i psihički oporavak, pomirenje), obrazovanje, obuka stručnjaka i osoblja, zdravstvo te zaštita okoliša i energetska učinkovitost.

3. Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu

3.1. Općenito

Međunarodna razvojna suradnja je sastavni dio hrvatske vanjske politike i postaje njezin sve značajniji dio. Za Republiku Hrvatsku veliki izazov predstavlja transformacija iz zemlje primateljice pomoći u zemlju davateljicu pomoći, no isto tako Republika Hrvatska ima dovoljno iskustava koje je spremna podijeliti s novim zemljama primateljicama. Ta iskustva stečena tijekom političke i ekonomske tranzicije te iz razdoblja nakon rata, mogu biti korisna drugim zemljama u regiji koje se nalaze u sličnoj situaciji, te isto tako pridonijeti dodanu vrijednost međunarodnoj donatorskoj zajednici.

Republika Hrvatska provodi politiku međunarodne razvojne suradnje u skladu s načelima Europske unije i Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), te Milenijskim razvojnim ciljevima Ujedinjenih naroda. Europska komisija je iznijela očekivanja da

Republika Hrvatska dosegne razinu izdvajanja za razvojnu pomoć koju Europska unija predviđa za nove zemlje članice: 0,17% bruto nacionalnog dohotka do 2010. godine, odnosno 0,33% bruto nacionalnog dohotka do 2015. godine.

U provedbi politike međunarodne razvojne pomoći Republika Hrvatska izvidjela je i mogućnosti zajedničkih aktivnosti s drugim partnerima, poput zajedničke implementacije projekta za izgradnju Doma primarne zdravstvene zaštite na Kosovu s Agencijom za međunarodni razvoj Sjedinjenih Američkih Država - USAID. Pritom se vodilo računa o tradicionalnim odnosima i komparativnim prednostima koje Republika Hrvatska ima, u skladu s vanjskom i sigurnosnom politikom, te gospodarskim interesima u inozemstvu također uzimajući u obzir razvojne potrebe zemlje primateljice pomoći.

3.2. Zakonski i strategijski kontekst

Na temelju članka 7. Zakona i Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija predložilo je Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu prema programima i projektima tijela državne uprave i ostalih javnih institucija, te aktivnostima na području razvojne pomoći za 2010. godinu. Programi i projekti razvojne pomoći utvrđeni ovim Provedbenim programom financirali su se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2010. godinu s predviđenih aktivnosti pod uvjetom da su sredstva na tim aktivnostima bila dostupna.

Svrha Provedbenog programa Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu je definirati tekuće programe i projekte hrvatske razvojne suradnje, kao i identificirati nove izazove, te odgovore na njih.

3.3. Strateški okvir

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija razmotrilo je prioritete koje su identificirale zemlje primateljice, kroz svoje razvojne strategije, a koji se temelje na načelima održivoga razvoja, dobrog upravljanja, demokracije, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava. Sukladno tome i savjetovanjima s ministarstvima i organizacijama uključenim u Međuresornu radnu skupinu za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu doneseni su zaključci o sektorskim, teritorijalnim i tematskim okvirima Provedbenog programa Republike Hrvatske za 2010. godinu.

Teritorijalno službena razvojna pomoć usmjerena je uglavnom na zemlje u regiji, i to kako slijedi: Bosna i Hercegovina, Kosovo, Srbija, Crna Gora, Makedonija i Albanija. Putem multilateralne organizacije koje se ubrajaju pod službenu razvojnu pomoć, Republika Hrvatska je tijekom 2010. godine pružala pomoć i zemljama Afrike i Azije (prvenstveno Afganistanu).

Tematskim prioritetima za 2010. godinu obuhvaćena su tri temeljna sektora: zdravstveni, obrazovni i socioekonomski.

Sektor socioekonomskog razvoja obuhvatio je: obnovu razrušenih stambenih jedinica povratnika u ratom pogođenim područjima, te obnovu stambenih jedinica za mlade obitelji i

darovanje građevinskog materijala, zatim obnovu objekata javne namjene i komunalne infrastrukture, pomoć u izgradnji lokalnih cesta, sufinanciranje projekata javne namjene u Bosni i Hercegovini – obnova crkava, studentskih centara i dječjih vrtića.

Sektor obrazovanja obuhvatio je: obuku i razmjenu znanja i iskustava stručnjaka u specifičnim područjima poput ruralnog razvoja, sudjelovanje u mirovnim misijama u cilju očuvanja mira i sigurnosti, te sprječavanje sukoba, zaštita okoliša i obrana od prirodnih katastrofa, povećanje broja djece u školama siromašnih zemalja i promicanje poduzetničkog znanja u gospodarstvu.

Zdravstveni sektor usmjeren je najvećim dijelom na suzbijanje virusa HIV-a u svijetu, odnosno na izgradnju kapaciteta za praćenje epidemije, prevenciju i kontrolu HIV/AIDS-a, te pružanju stručne pomoći u zemljama Afrike i Bliskog Istoka putem davanja stipendija i financiranja školarina za edukaciju polaznika tečajeva.

Osim navedenih sektora, Provedbenim programom Republike Hrvatske za 2010. godinu obuhvaćeno je i nekoliko drugih područja: razvoj civilnog društva i razvoj suradnje Vlade Republike Hrvatske i organizacija civilnog društva, poduzetništva i industrije.

Slijedom odredbe članka 5. Zakona, 11. srpnja 2009. godine, Zaključkom Vlade Republike Hrvatske donesen je prvi Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu, na temelju programa i projekata tijela državne uprave i ostalih javnih institucija.

Redovita proračunska sredstva predviđena za provođenje programa i projekata razvojne suradnje iz Provedbenog programa za 2010. godinu u ukupnom iznosu prema PFU obrascu iznosila su 82.234.528 kuna. Ukoliko se uspoređi sa izvršenim projektima i programima u 2010. godini, službena razvojna pomoć Republike Hrvatske bila je veća za 392.753.574,10 kuna, odnosno iz podataka se očituje povećanje od 577,6% od planiranih sredstva. Pritom je potrebno navesti da je Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske za 2010. godinu bio tek prvi u nizu, te da je moguće da mnoga tijela državne uprave koja provode programe razvojne pomoći, svoje projekte nisu identificirali kao takve zbog, tada, nedovoljnog poznavanja materije.

4. Opći pregled službene razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu u 2010. godini

Republika Hrvatska je tijekom 2010. godine pružila 473.641.287,02 kuna, odnosno oko 65 milijuna eura za 791 projekata službene razvojne i humanitarne pomoći. Bilateralna pomoć i humanitarna pomoć u tom razdoblju iznosile su ukupno 457.695.260,00 kuna, što je 96,6% od ukupnog iznosa za razvojnu i humanitarnu pomoć, dok su multilateralni doprinosi (dobrovoljni i obvezni doprinosi unutar sustava Ujedinjenih naroda, doprinosi međunarodnim organizacijama i mirovnim misijama) iznosili 15.946.027,02 kuna ili 3,4% ukupne razvojne i humanitarne pomoći dodijeljene za 2010. godinu.

Službena razvojna pomoć Republike Hrvatske u 2010. godini iznosila je 0,15% bruto nacionalnog dohotka (BND).

Službena razvojna i humanitarna pomoć Republike Hrvatske tijekom 2010. godine obuhvatila je ukupno 40 zemalja, te obvezne i dobrovoljne priloge međunarodnim i regionalnim organizacijama, kao i pomoć projektima regionalne suradnje.

Prema Izvješću iz 2009. godine, službena razvojna pomoć Republike Hrvatske bila je usmjeravana u 30 država, dok je prema prikupljenim podacima iz 2010. godine službena razvojna pomoć bila usmjeravana u čak 40 država. Navedeno ukazuje na zabrinjavajuću fragmentaciju službene razvojne pomoći Republike Hrvatske. Stoga je nužno odrediti 5-7 ključnih zemalja partnera, sukladno vanjskopolitičkim i gospodarskim interesima Republike Hrvatske, u koje bi se službena razvojna pomoć Republike Hrvatske koncentrirala u narednom razdoblju. Navedeno bi doprinijelo učinkovitosti i većoj vidljivosti službene razvojne pomoć Republike Hrvatske, kako u međunarodnoj, tako i u domaćoj javnosti.

Specifikacija prema državama primateljicama službene razvojne pomoći koju je Republika Hrvatska pružila tijekom 2010. godine prikazana je u Tabeli 1.

TABELA 1

Države primateljice bilateralne službene razvojne pomoći u 2010. godini

ZEMLJA PRIMATELJICA	IZNOS	POSTOTAK
Administrativni troškovi zemlje donatora	32.017,90	0,0067%
Afganistan	266.809,45	0,0562%
Albanija	59.575.964,46	12,5426%
Argentina	184.723,00	0,0389%
Azerbajdžan	12.000,00	0,0051%
Bolivija	6.153,00	0,0013%
Bosna i Hercegovina	149.790.458,40	31,8402%
Brazil	77.025,29	0,0162%
Crna Gora	59.278.195,85	12,4799%
Čile	1.060.185,00	0,2232%
Egipat	47.673,30	0,0100%
Etiopija	150.000,00	0,0032%
Gruzija	2.226,00	0,0005%
Haiti	2.766.155,00	0,5824%
Indija	30.757,41	0,0065%
Irak	6.400,00	0,0013%
Iran	3.697,00	0,0008%
Južnoafrička Republika	37.859,85	0,0080%
Kina	573.544,44	0,1207%
Kolumbija	38.351,00	0,0081%
Kosovo	60.183.631,54	12,6713%
Kuba	50.852,43	0,0107%
Makedonija	59.353.137,26	12,4935%
Malezija	16.431,00	0,0035%

Maroko	4.787,00	0,0010%
Mauricijus	30.000,00	0,0063%
Međunarodne i regionalne organizacije⁴	15.946.027,02	3,3635%
Meksiko	1.168,98	0,0002%
Namibija	60.000,00	0,0126%
Oman	0,00	0,0000%
Pakistan	1.000.000,00	0,2105%
Peru	10.744,00	0,0023%
Rusija	6.153,00	0,0013%
Sirija	15.000,00	0,0032%
Srbija	60.122.702,66	12,6577%
Tajland	18.572,63	0,0039%
Tanzanija	0,00	0,0000%
Tunis	2.555,00	0,0005%
Turska	438.446,44	0,0923%
Ukrajina	15.343,81	0,0032%
Venecuela	76.420,00	0,0161%
Vijetnam	9.500,00	0,0020%
Višedržavna suradnja	2.339.617,90	0,4926%
UKUPNO	473.641.287,02	100,0000

Imajući u vidu da je tijekom 2010. godine izdvojeno 473.641.287,02 kuna za projekte međunarodne službene razvojne pomoći, ovo predstavlja povećanje od 369,88% u odnosu na 2009. godini⁵. Važno je istaknuti kako je ovo povećanje rezultat donacija Vlade Republike Hrvatske zemljama u regiji⁶ tijekom ožujka 2010. godine u obliku prijevoda pravne stečevine Europske unije. Pojedinačna vrijednost prijevoda je 59.081.384,00 kuna (6 prijevoda pravne stečevine s ukupnom vrijednosti od 354.488.304,00 kuna).

S obzirom da je ova pomoć pružena zemljama u regiji izvanredna, te da se ne može očekivati da navedene donacije budu konstantne u budućem razdoblju, u Tabeli 2 je specifikacija prema državama primateljicama službene razvojne pomoći koju je Republika Hrvatska pružila tijekom 2010. godine umanjena za prijevode pravne stečevine Europske unije.

TABELA 2

Države primateljice službene razvojne pomoći u 2010. godini pri čemu je iznos za prijevode pravne stečevine Europske unije oduzet iz obračuna službene razvojne pomoći

ZEMLJA PRIMATELJICA	IZNOS	POSTOTAK
Administrativni troškovi zemlje donatora	32.017,90	0,0266%

⁴ Službeni doprinosi međunarodnim organizacijama prema popisu i kriterijima OECD/DAC koje se mogu prijaviti kao službena razvojna pomoć.

⁵ Službena razvojna pomoć u 2009. godini iznosila je 128.416.984,99 kuna.

⁶ Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Kosovu, Makedoniji i Srbiji.

Afganistan	266.809,45	0,2214%
Albanija	494.580,46	0,4104%
Argentina	184.723,00	0,1533%
Azerbajdžan	12.000,00	0,0199%
Bolivija	6.153,00	0,0051%
Bosna i Hercegovina	90.709.074,40	76,4781%
Brazil	77.025,29	0,0639%
Crna Gora	196.811,85	0,1633%
Čile	1.060.185,00	0,8798%
Egipat	47.673,30	0,0396%
Etiopija	15.000,00	0,0124%
Gruzija	2.226,00	0,0018%
Haiti	2.766.155,00	2,2956%
Indija	30.757,41	0,0255%
Irak	6.400,00	0,0053%
Iran	3.697,00	0,0031%
Južnoafrička Republika	37.859,85	0,0314%
Kina	573.544,44	0,4760%
Kolumbija	38.351,00	0,0318%
Kosovo	1.102.247,54	0,9175%
Kuba	50.852,43	0,0422%
Makedonija	271.753,26	0,2169%
Malezija	16.431,00	0,0136%
Maroko	4.787,00	0,0040%
Mauricijus	30.000,00	0,0249%
Međunarodne i regionalne organizacije	15.946.027,02	13,2581%
Meksiko	1.168,98	0,0010%
Namibija	60.000,00	0,0498%
Oman	0,00	0,0000%
Pakistan	1.000.000,00	0,8299%
Peru	10.744,00	0,0089%
Rusija	6.153,00	0,0051%
Sirija	15.000,00	0,0124%
Srbija	1.041.318,66	0,8642%
Tajland	18.572,63	0,0154%
Tanzanija	0,00	0,0000%
Tunis	2.555,00	0,0021%
Turska	438.446,44	0,3639%
Ukrajina	15.343,81	0,0127%
Venecuela	76.420,00	0,0634%

Vijetnam	9.500,00	0,0079%
Višedržavna suradnja	2.339.617,90	1,9416%
UKUPNO	119.152.983,02	100,0000%

Ukoliko usporedimo službenu razvojnu pomoć prikazanu u Tabeli 2 s razvojnom pomoći iz 2009. godine, službena razvojna pomoć u 2010. godini je manja za 6.346.347,81 kuna ili 6,17% u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na bruto nacionalni dohodak, službena razvojna pomoć ostala je na konstanti od 0,04% bruto nacionalnog dohotka.

Specifikacija projekata po državama primateljicama nalazi se u Dodatku ovog Izvješća.

4.1. Tematski prioriteti

Sukladno odredbama u Nacionalnoj strategiji razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine prioriteti Republike Hrvatske obuhvatit će:

1. prijenos iskustava iz političke i gospodarske tranzicije (uspostava i primjena demokratskih struktura, stvaranje uvjeta za tržišno gospodarstvo, primjena demokratskih i drugih kriterija),
2. iskustva iz pristupnih pregovora Europskoj uniji, kao što su pregovori u poglavljima koja se odnose na socijalno uključivanje, stvaranje preduvjeta za korištenje sredstava pretprijetne pomoći IPA i sustav reforme socijalne skrbi i civilnoga društva,
3. reformski procesi za usklađivanje društva sa standardima EU,
4. prijenos iskustava iz specifičnih ratnih i poratnih okolnosti (razminiranje, forenzika, fizička i psihička rehabilitacija, pomirba)
5. obrazovanje, obuka stručnjaka i osoblja,
6. zdravstvo,
7. zaštita okoliša i energetska učinkovitost.

Sukladno Nacionalnoj strategiji razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014. godine navedeno je 7 tematskih prioriteta. Prema Izvješću vidljivo je kako se projekti iz sektora kulture ne mogu podvesti pod ove prioritete, što ukazuje na neusklađenost projektnog planiranja s Nacionalnom strategijom.

Tijekom 2010. godine, ukupno 540 projekata obuhvatilo je jedan ili više tematskih prioriteta dok 251 projekt, a čija je ukupna vrijednost iznosila 27.399.639,65 kuna ili 5,77% ukupne razvojne suradnje, nije obuhvatio niti jedan od tematski prioriteta definiranih u Nacionalnoj Strategiji razvojne suradnje Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2014 godine.

U okviru pružanja razvojne pomoći Republike Hrvatske, čiji je cilj prenošenje hrvatskih specifičnih znanja i iskustva na području europskih integracija zemljama u regiji Jugoistočne Europe, u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija tijekom 2010. godine održan je prvi u nizu seminara koji se financiraju iz projekta „Potpora nacionalnim kapacitetima za razvojnu suradnju u Hrvatskoj“. Dvodnevni seminar pod nazivom „Usklađivanje nacionalnih pravnih sustava s pravnom stečevinom Europske unije“, bio je namijenjen zemljama u regiji Jugoistočne Europe. Seminar će se nastaviti održavati tijekom 2011. godine.

Ukupno 35 projekata i programa obuhvatili su prioritet prijenosa iskustava iz pristupnih pregovora Europske unije i reformski procesi za usklađivanje društva sa standardima Europske unije, odnosno 4,4% svih projekata.

4.2. Milenijski razvojni ciljevi

U rujnu 2000. godine državnicima tadašnjih 189 zemalja članica Ujedinjenih naroda usvojili su Milenijsku deklaraciju, politički dokument Ujedinjenih naroda za 21. stoljeće, koji utvrđuje ciljeve na pojedinim područjima od interesa za sve članice kao i međunarodnu zajednicu u cjelini, te aktivnosti koje trebaju doprinijeti njenom ostvarenju. Države članice Ujedinjenih naroda suglasili su se kako će nastojati do 2015. godine ostvariti osam ključnih razvojnih ciljeva, odnosno učiniti maksimum u njihovu ispunjavanju u zadanim rokovima ili se barem značajno približiti njihovoj konačnoj provedbi.

Milenijski razvojni ciljevi istaknuti u Milenijskoj deklaraciji su:

1. Iskorijeniti ekstremno siromaštvo i glad,
2. Osigurati univerzalno osnovno obrazovanje,
3. Promovirati ravnopravnost spolova i osnaživanje žena,
4. Reducirati smrtnost djece,
5. Poboljšati zdravlje majki-rodilja,
6. Boriti se protiv HIV/AIDS-a, malarije i drugih zaraznih bolesti,
7. Osigurati održivost okoliša,
8. Razviti globalnu suradnju za razvoj.

Na globalnoj razini rujna 2010. godine od posebnog je značaja, ne samo zbog otvaranja 65. zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda, nego i zbog održavanja plenarnog sastanka na vrhu o Milenijskim razvojnim ciljevima kojim se ujedno obilježava i deseta godišnjica od usvajanja Milenijske deklaracije – ključnog dokumenta Ujedinjenih naroda za 21. stoljeće koji utvrđuje razvojne ciljeve po pojedinim područjima od interesa za sve članice i međunarodnu zajednicu u cjelini, te aktivnosti koje trebaju doprinijeti njihovom ostvarenju do 2015. godine.

Plenarni sastanak na vrhu značajan je i po donošenju završnog dokumenta u kojem se nalaze preporuke i akcijski plan kako ubrzati napredak u svih osam ciljeva u sljedećih pet godina.

Republika Hrvatska i dalje je snažno predana ispunjavanju Milenijskih razvojnih ciljeva do zacrtanog roka 2015. godine.

U provedbi službene razvojne pomoći tijekom 2010. godine, 584 projekata ili 73,64% svih projekata moglo se podvesti pod jedan ili više Milenijskih razvojnih ciljeva dok 209 projekata, odnosno 26,36% svih projekata, nije obuhvatio niti jedan cilj.

4.3. Teritorijalni prioriteti

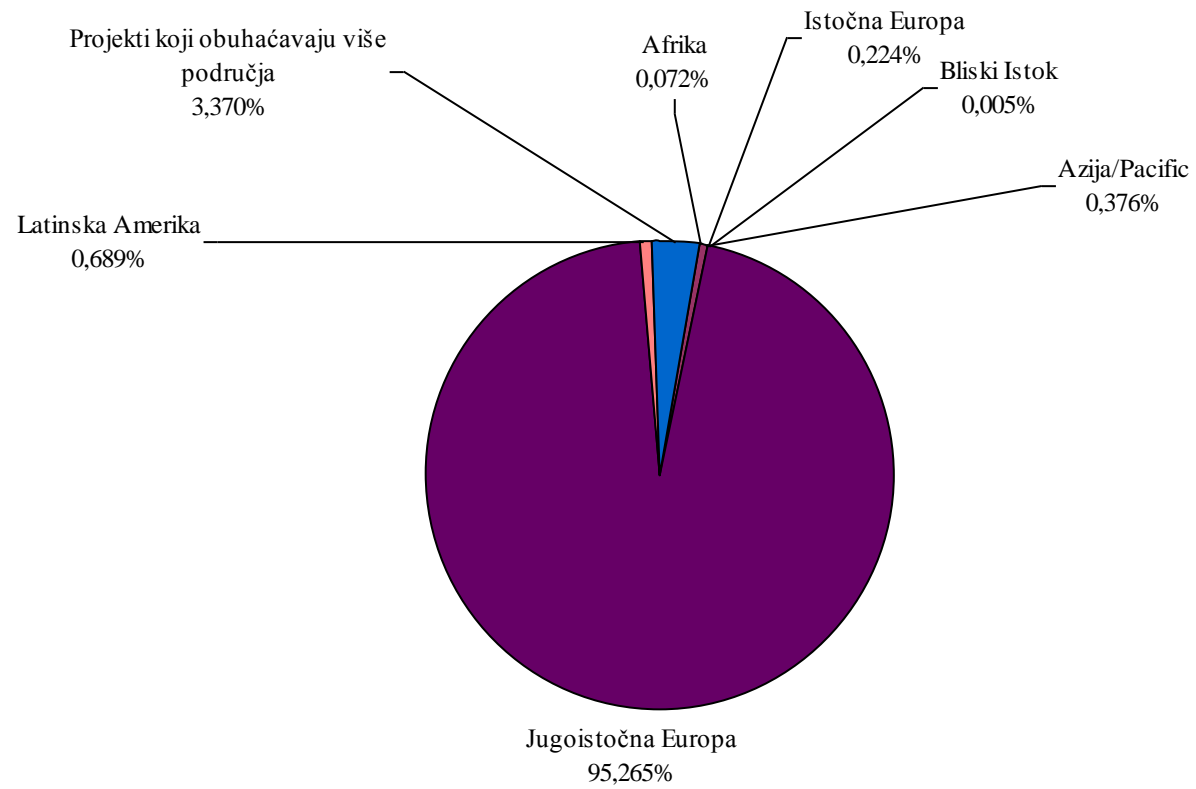
Republika Hrvatska svoje napore na području razvojne suradnje prvenstveno usmjerava na regiju Jugoistočne Europe gdje smatra da stečeno znanje i iskustvo mogu biti najkorisniji za zemlje primateljice službene razvojne pomoći. K tome, razvojne aktivnosti su također povezane s međunarodnim mirovnim misijama u kojima Republika Hrvatska aktivno sudjeluje. Istovremeno, Republika Hrvatska uzima u obzir razvojne potrebe najnerazvijenijih zemalja i na taj način pridonosi ostvarivanju Milenijskih razvojnih ciljeva Ujedinjenih naroda.

Tijekom 2010. godine šest geografskih područja obuhvaćena su u okviru službene razvojne pomoći kako slijedi:

1. Jugoistočna Europa (ukupno 608 projekata u vrijednosti od 451.058.209,86 kuna, odnosno 95,265% ukupne financijske vrijednosti službene razvojne pomoći tijekom 2010. godine),
2. Afrika (ukupno 22 projekata u vrijednosti od 340.875,15 kuna, odnosno 0,072%),
3. Istočna Europa (ukupno 9 projekata u vrijednosti od 1.052.335,00 kuna, odnosno 0,224%),
4. Bliski Istok (ukupno 2 projekata u vrijednosti od 21.400,00 kuna, odnosno 0,005%),
5. Azija/Pacifik (ukupno 31 projekata u vrijednosti od 1.784.311,93 kuna, odnosno 0,376%),
6. Latinska Amerika (ukupno 26 projekata u vrijednosti od 3.271.777,70 kuna, odnosno 0,689%),
7. Projekti koji pokrivaju više geografskih područja (ukupno 95 projekata u vrijednosti od 16.007.377,38 kuna, odnosno 3,370%).

Prema očekivanjima Europske komisije, kao najvećeg donatora razvojne pomoći u svijetu, Republika Hrvatska treba dosegnuti razinu izdvajanja za razvojnu pomoć prema najnerazvijenijim zemljama u iznosu od 0,12% ukupne razvojne pomoći. Tijekom 2010. godine, Republika Hrvatska izdvojila je ukupno 3.182.964,45 kuna za najnerazvijenijim zemljama, odnosno 0,64% ukupne razvojne pomoći.

TERITORIJALNI PRIORITETI

4.4. Ostvarena bilateralna razvojna suradnja prema teritorijalnim prioritetima

4.4.1. Razvojna suradnja usmjerena prema državama u regiji

U okviru bilateralne suradnje ostvarene s državama u regiji, Republika Hrvatska je 2010. godine financirala sljedeće države i projekte:

Bosna i Hercegovina je u 2010. godini tradicionalno bila najveći primatelj razvojne pomoći Republike Hrvatske. Pomoć Bosni i Hercegovini je iznosila 149.790.458,40 kuna ili 31,84% ukupne razvojne pomoći, a provedeno je ukupno 429 projekata iz različitih sektora.

Hrvatska službena razvojna pomoć Bosni i Hercegovini fokusirana je na prenošenje iskustava iz političke i ekonomske tranzicije, procesa pristupanja Europskoj uniji, reforme zdravstva, razvoja civilnog društva i procesa usklađivanja društva sa standardima Europske unije. Prenošena su hrvatska iskustva proizašla iz specifičnih ratnih i poslijeratnih okolnosti (razminiranje, stambeno zbrinjavanje izbjeglica i prognanika, sudska medicina, rehabilitacija, pomirenje).

Nastavljen je program pomoći doniranja osnovnog građevinskog materijala za obnovu i izgradnju oštećenih ili uništenih obiteljskih kuća u iznosu od 30 milijuna kuna. Veći dio tih sredstava utrošen je na obnovu i izgradnju objekata socijalne i komunalne infrastrukture, kako slijedi:

- a) Isporuka građevinskog materijala za ukupno 233 korisnika, od čega su završene isporuke za 166 korisnika (korisnici V. i VI. dijela Programa pomoći), a za 67 korisnika se nastavlja isporuka u 2011. godini (korisnici VI. dijela programa - ukupno 361 korisnik),
- b) izrađeno 335 uputa o sanaciji oštećenih obiteljskih kuća (projekata) korisnika VII. dijela Programa pomoći,
- c) izrađeno 230 zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu na obiteljskim kućama korisnika IVB., V. i VI. dijela Programa pomoći gdje je završena obnova ili izgradnja obiteljske kuće.

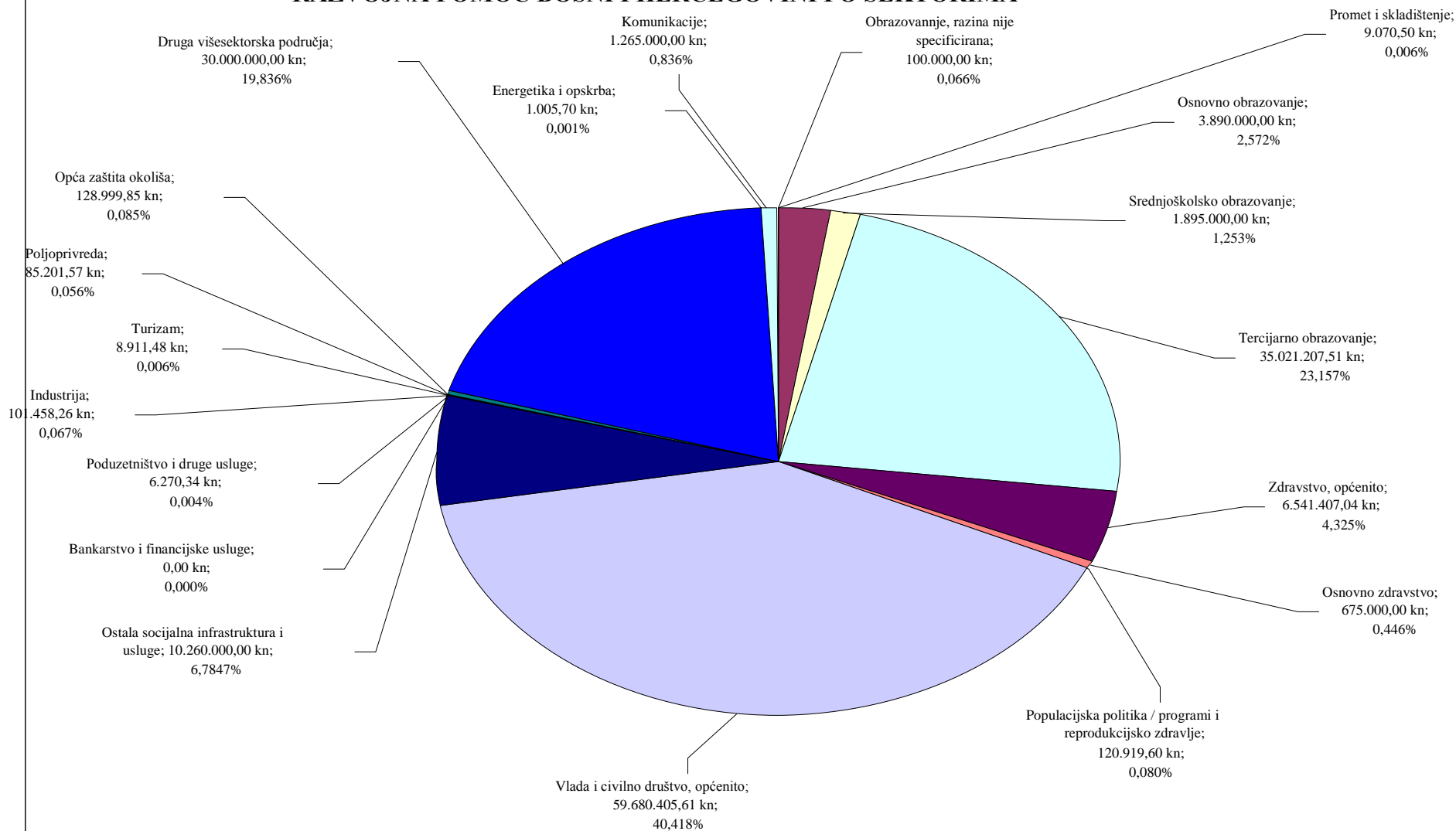
Republika Hrvatska sudjeluje u značajnim projektima u Bosni i Hercegovini, poput obnove Kliničke bolnice Mostar i projekta razvoja Sveučilišta Mostar. Također, uz pomoć sredstava Republike Hrvatske izgrađeni su ili obnovljeni, te opremljeni brojni vjerski i kulturni objekti, uključujući škole, gimnazije, kazališta, muzeje i domove kulture, te sanirana infrastruktura u određenim područjima.

U sklopu aktivnosti Poticaja za obrazovanje, kulturu, znanost i zdravstvo u Federaciji Bosne i Hercegovine koje se provode temeljem Sporazuma o posebnim odnosima između Republike Hrvatske i Federacije Bosne i Hercegovine, utrošeno je tijekom 2010. godine 18.000.000,00 kuna za financiranje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i zdravstvenih programa i projekata u Bosni i Hercegovini.

U domeni zdravstva i socijalne skrbi uloženo je u nabavu i isporuku informatičko-komunikacijske opreme i drugu infrastrukturu u Kliničkoj bolnici Mostar. Provedeni su brojni projekti namijenjeni kućnoj njezi starih i bolesnih, te djeci s poteškoćama u razvoju, domovima zdravlja, i domovima za stare i nemoćne, te programima rehabilitacije. U domeni

znanosti, obrazovanja i športa nastavljena su ulaganja u razvoj Sveučilišta u Mostaru, opremanje obrazovnih ustanova, izgradnju i očuvanje medija i jezika, te aktivnosti u području tehničke suradnje.

RAZVOJNA POMOĆ BOSNI I HERCEGOVINI PO SEKTORIMA

Na drugom mjestu po dodijeljenoj razvojnoj pomoći nalazi se **Kosovo** s 60.183.631,54 kuna, od čega se najveći dio odnosi na prijevod pravne stečevine. Provedeno je osam projekata u sektorima: osnovna prehrana, ljudska prava, napredno tehničko i upravljačko usavršavanje, upravljanje sigurnosnim sustavima i reforme, politika javnog sektora i administrativno upravljanje, infrastruktura za osnovno zdravstvo, te razvoj zakonodavstva i sudstva. Tijekom 2010. godine, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija zajedno s Agencijom za međunarodnu suradnju Sjedinjenih Američkih država započelo je zajednički projekt izgradnje Doma primarne zdravstvene zaštite u selu Letnica, s ciljem unaprijeđenja integracije manjina na Kosovu, pomažući Vladi Republike Kosovo da poveća kvalitetu i kvantitetu usluga koje pruža svojim građanima, uključujući manjine.

Srbija se nalazi na trećem mjestu po dodijeljenoj razvojnoj pomoći s 60.122.702,66 kuna, od čega se najveći dio odnosi na prijevode pravne stečevine Europske unije. Provedeno je sedamdeset i devet projekata u sektorima: tercijarno obrazovanje, vlada i civilno društvo, energetska opskrba, industrija, poduzetništvo, promet i skladištenje, zdravstvo, poljoprivreda, opća zaštita okoliša, ostala socijalna infrastruktura i usluge, te druga višesektorska područja. Provođeni su zajednički projekti na području razvoja civilnog društva i unapređenja rodne ravnopravnosti. Na području kulture financiran je projekt svetkovine završetka žetve.

Tijekom 2010. godine, Republika Hrvatska je također pružala pomoć **Albaniji**. Provedeno je trinaest projekata u vrijednosti od 59.575.964,46 kuna od čega se najveći dio odnosi na prijevode pravne stečevine Europske unije. Nositelji projekata u Albaniji bili su: Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo financija, te sveučilišta u Zagrebu, Rijeci i Zadru u sektorima vlada i civilno društvo, poljoprivreda i tercijarno obrazovanje.

U **Crnoj Gori** je provedeno 33 projekta s ukupnom vrijednosti od 59.278.195,85 kuna, od čega se najveći dio odnosi na prijevode pravne stečevine Europske unije, u sektorima: vlada i civilno društvo, turizam, graditeljstvo, tercijarno obrazovanje, ljudska prava, razvoj zakonodavstva i sudstva, politika u građevinarstvu i administrativno upravljanje, napredno tehničko i upravljačko usavršavanje, zaštita izvora vode (uključujući prikupljanje podataka), institucije i usluge za potporu poduzetništvu, energija vjetra, te ostala socijalna infrastruktura i usluge.

Makedoniji je tijekom 2010. godine upućeno 59.353.137,29 kuna službene razvojne pomoći, od čega se najveći dio odnosi na prijevode pravne stečevine Europske unije, za 34 projekata na područjima: sprečavanje katastrofa i pripravnost, vlada i civilno društvo, ljudska prava, politika javnog sektora i administrativno upravljanje, bioraznolikost, više i visoko obrazovanje, tercijarno obrazovanje i stočarsko - veterinarske usluge.

Tijekom 2010. godine provedeno je 6 projekata regionalne suradnje u ukupnom iznosu od 2.339.617,90 kuna, s ciljem razvijanja kapaciteta i razmjene iskustava i znanja na području poduzetništva, civilnog društva, obrazovanja, te državne uprave i javne službe.

4.4.2. Bilateralna razvojna suradnja kao doprinos izgradnji mira i sigurnosti

Republika Hrvatska pridaje veliki značaj izgradnji mira i sigurnosti u svijetu, te svoju razvojnu pomoć također usmjerava na područja u kojima djeluju hrvatske mirovne snage. Tako je u 2010. godini u **Afganistanu** provedeno 7 projekata ukupne vrijednosti od 266.809,45 kuna.

Razvojna pomoć Republike Hrvatske Afganistanu je usmjerena na područja koja imaju optimalan učinak na dugotrajnu stabilnost i mir u zemlji.

Najvažniji projekt kojeg je Republika Hrvatska realizirala u Afganistanu tijekom 2010. godine bio je izgradnja postrojenja za crpljenje pitke vode u selu Gowr-e-Mar kraj Mazar-e-Šarifa, a projekt predstavlja jasnu aplikaciju "sveobuhvatnog pristupa" koji povezuje vojnu, policijsku i civilnu komponentu i rješavanje jednog od ključnih, egzistencijalnih problema u Afganistanu - osiguravanje pitke vode.

Također je poticano osnovno obrazovanje osiguravanjem, knjiga i drugog edukativnog pribora, odjeće, izgradnje ograde oko osnovne škole zatim školskim programom prehrane, te obrazovanjem žena.

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo u 2010. godini provela je program za razvoj privatnog sektora u **Iraku** čija je svrha bila pružanje potpore vladi Iraka u stvaranju Agencije za razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Unutar projekta, iračka radna skupina posjetila je između ostalih zemalja i Republiku Hrvatsku (zemlje s tranzicijskim i postkonfliktnim iskustvom sličnim Iraku) s ciljem upoznavanja sustava financiranja i organizacije poticanja malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj, te ulogama različitih vladinih, nevladinih i strukovnih institucija i udruženja, a osobito s ulogom i radom Hrvatske agencije za malo gospodarstvo. Tijekom posjeta, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo je održala četverosatnu prezentaciju o načinu rada i ulozi Hrvatske agencije za malo gospodarstvo u poticanju malog gospodarstva u Republici Hrvatskoj.

4.4.3. Bilateralna razvojna suradnja usmjerena prema najnerazvijenijim zemljama

U skladu s prioritetima zadanim Strategijom, Republika Hrvatska je tijekom 2010. godine usmjerila svoju službenu razvojnu pomoć prema najnerazvijenijim državama svijeta.

Tijekom 2010. godine, u sklopu tehničke suradnje između Republike Hrvatska i **Namibije**, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je dodijelilo dvije stipendije za studente iz Namibije. Ukupna vrijednost tih stipendija je iznosila 60.000,00 kuna. U okviru tehničke suradnje između Republike Hrvatske i **Mauricijusa**, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je osiguralo stipendiju za jednog studenta s Mauricijusa u ukupnom iznosu od 30.000,00 kuna. Stipendija je također osigurana za polaznika iz **Kenije** (8.000,00 kuna).

U **Etiopiji** je proveden jedan projekt službene razvojne pomoći Republike Hrvatske s ciljem potpore izgradnji škole u vrijednosti od 150.000,00 kuna.

4.5. Podrška programima međunarodnih organizacija i agencija na globalnoj i regionalnoj razini

4.5.1. Podrška globalnim programima Ujedinjenih naroda i drugim međunarodnim organizacijama i agencijama Ujedinjenih naroda

Ujedinjeni narodi imaju izuzetno značajnu ulogu u provođenju međunarodne razvojne suradnje, te su u središtu globalnih napora za ostvarenje Milenijskih razvojnih ciljeva.

Provođenjem svoje politike razvojne pomoći, Republika Hrvatska u okviru sustava Ujedinjenih naroda postiže sljedeće ciljeve:

- razvija partnerstvo s odabranim agencijama Ujedinjenih naroda koje igraju značajnu ulogu u izgradnji učinkovitog razvoja i prevladavanju humanitarnih kriza,
- podiže razinu međusobne suradnje kroz obvezne i dobrovoljne doprinose tim agencijama,
- razmjenjuje iskustva o praktičnim rezultatima takvog partnerskog djelovanja.

Republika Hrvatska je tijekom 2010. godine uplatila Ujedinjenim narodima i humanitarnim organizacijama kroz obvezne i dobrovoljne doprinose koji se ubrajaju u službenu razvojnu pomoć 15.946.027,02 kuna. Uplaćeni su doprinosi sljedećim agencijama i tijelima Ujedinjenih naroda:

- Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP),
- Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC),
- Konvencija Ujedinjenih naroda za suzbijanje dezertifikacije (UNCCD),
- Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO),
- Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA),
- Visoko povjerenstvo Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR),
- Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO),
- Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO),
- Fond za djecu Ujedinjenih naroda (UNICEF),
- Posebne inicijative Ujedinjenih naroda o Africi (UNSI),
- Fond Ujedinjenih naroda za demokraciju (UNDEF),
- Institut Ujedinjenih naroda za izobrazbu i istraživanje (UNITAR),
- Fond Ujedinjenih naroda za izgradnju mira (PBF),
- Svjetski program za hranu (WFP),
- Razvojni fond Ujedinjenih naroda za žene (UNIFEM),
- Fond Ujedinjenih naroda za stanovništvo (UNFPA),
- Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP),
- Ured visokog povjerenika za ljudska prava (OHCHR),
- Dobrovoljni fond Ujedinjenih naroda za žrtve mučenja (UNVFVT),
- UN Odjel za mirovne operacije (UNDPKO),
- Organizacija za industrijski razvoj Ujedinjenih naroda (UNIDO),
- Međunarodna organizacija za migracije (IOM),
- Međunarodna organizacija rada (ILO).

Plasiranje sredstava kroz programe Ujedinjenih naroda i specijaliziranih agencija povećava učinkovitost pomoći koju Republika Hrvatska i ostale zemlje upućuju, s obzirom na njihov visok stupanj specijalizacije i stručnosti.

4.5.2. Druge međunarodne i regionalne organizacije

U okviru gore navedenog iznosa, Republika Hrvatska je u 2010. godini uplatila obvezne i dobrovoljne priloge koji se smatraju međunarodnom razvojnom pomoći prema drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama, uključujući:

- Europsku i mediteransku organizaciju za zaštitu bilja (EPPO),
- Međunarodnu udrugu za ispitivanje sjemena (ISTA),
- Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO),
- Vijeće za regionalnu suradnju (RCC),
- Međunarodnu organizaciju Frankofonije (OIF),
- Savez civilizacija,
- Inicijativu za reformu obrazovanja u Jugoistočnoj Europi (ERI SEE),
- Regionalna antikorupcijska inicijativa (RAI),
- EULEX KOSOVO,
- Inicijativa za pripremljenosti i sprječavanje katastrofa u jugoistočnoj Europi - DPPI (RCC),
- Radnu skupinu za očuvanje i izgradnju ljudskih potencijala.

4.6. Žurna humanitarna pomoć i pomoć izbjeglicama

Odgovarajući na humanitarne krize u svijetu 2010. godine, Republika Hrvatska je pomogla u ukupnom iznosu od 4.956.000,00 kuna sljedeće aktivnosti:

- humanitarna pomoć Republici Albaniji,
- humanitarna pomoć žrtvama potresa u Haitiju,
- humanitarna pomoć žrtvama potresa u Čileu,
- humanitarna pomoć žrtvama potresa u Kini,
- humanitarna pomoć žrtvama poplava u Pakistanu.

Nakon razornog potresa koji je pogodio **Haiti** 2010. godine, Vlada Republike Hrvatske je putem Ministarstva financija dodijelila hitnu humanitarnu pomoć žrtvama potresa na Haitiju. Humanitarna pomoć u iznosu do 2.000.000,00 kuna provedena je posredstvom Hrvatskog Caritasa i Hrvatskog Crvenoga križa. Grad Vukovar donirao je 6.000,00 kuna, dok je Općina Križ donirala 3.000,00 kuna.

Valja istaknuti kako je nakon razornog potresa koji je pogodio **Čile** 2010. godine, Vlada Republike Hrvatske putem Ministarstva financija dodijelila hitnu humanitarnu pomoć žrtvama potresa u Čileu. Humanitarna pomoć u iznosu do 1.000.000,00 kuna provedena je posredstvom Hrvatskog Caritasa i Hrvatskog Crvenoga križa.

Zbog razornog potresa koji je pogodio **Kinu** 2010. godine, Vlada Republike Hrvatske je putem Ministarstva financija dodijelila hitnu humanitarnu pomoć žrtvama potresa u Kini. Humanitarna pomoć u iznosu do 500.000,00 kuna provedena je posredstvom Hrvatskog Caritasa.

Zbog humanitarne krize koja je zadesila **Pakistan** 2010. godine nakon poplava, Republika Hrvatska je preko Ministarstva financija dodijelila ukupno 1.000.000,00 kuna, koje su upućene pogođenim područjima putem Hrvatskog Crvenog križa.

Zbog humanitarne krize koja je zadesila **Albaniju** 2010. godine nakon poplava, Republika

Hrvatska je preko Ministarstva financija dodijelila, iz strateških robnih zaliha, isporuku 60.000 litara eurodizel goriva ukupne vrijednosti od 447.000,00 kuna.

4.7. Razvojna suradnja po prioritetnim sektorima

Tijekom 2010. godine, razvojna pomoć Republike Hrvatske bila je usmjerena na različite sektore u skladu s razvojnim prioritetima zacrtanim Nacionalnom strategijom razvojne suradnje za razdoblje od 2009. do 2014. godine.

Republika Hrvatska je kroz razvojnu pomoć pomagala izgradnju stambenog smještaja za izbjeglice i prognanike u Bosni i Hercegovini. Sudjelovala je u izgradnji obrazovnih kapaciteta (Sveučilište Mostar, škola u Etiopiji), zdravstvenih kapaciteta (bolnica u Mostaru, Dom primarne zdravstvene zaštite na Kosovu) i cesta, te u izgradnji, popravku i opremanju različitih vjerskih i kulturnih objekata, uključujući škole, gimnazije, kazališta, muzeje, domove kulture itd.

U okviru razvojne suradnje s ciljem **jačanja demokratske stabilnosti**, Republika Hrvatska je sudjelovala u obrazovanju djelatnika državne uprave za države u regiji.

Posebna pažnja je posvećena **poticanju obrazovanja na svim razinama**, uključujući programe financiranja prehrane za djecu u školama, te financiranje različite školske opreme.

Među hrvatskim prioritetima **je i podizanje razine zdravstvenih usluga pa je Republika Hrvatske sudjelovala u** izgradnji temeljne infrastrukture i opremanju zdravstvenih ustanova, pružanju kućne njege za stare i bolesne, te u obrazovanju i usavršavanju na tom području.

Provođene su aktivnosti s ciljem **prenošenja znanja i iskustva državama u regiji**. Hrvatska gospodarska komora je pružala redovitu pomoć u implementiranju stečenih znanja Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori, vezano za pravila o podrijetlu robe, izdavanje uvjerenja o podrijetlu robe, pripremu i ovjeru dokumentacije za natječaje Europske unije, te organizaciju Registra poslovnih subjekata.

U okviru pružanja razvojne pomoći Republike Hrvatske, čiji je cilj **prenošenje hrvatskih specifičnih znanja i iskustva na području europskih integracija zemljama u regiji Jugoistočne Europe**, u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija tijekom 2010. godine održan je prvi u nizu seminara koji se financiraju iz projekta „Potpora nacionalnim kapacitetima za razvojnu suradnju u Hrvatskoj“. Dvodnevni seminar pod nazivom „Usklađivanje nacionalnih pravnih sustava s pravnom stečevinom Europske unije“, bio je namijenjen zemljama u regiji Jugoistočne Europe. Seminar će se nastaviti održavati tijekom 2011. godine.

Republika Hrvatska je nastavila podupirati (uključujući novčanu kontribuciju od 300.000 eura za razdoblje od 2009. do 2011.godine) rad Regionalnog centra za poduzetničko učenje zemalja Jugoistočne Europe. Hrvatska gospodarska komora pruža logističku potporu aktivnostima Regionalnog centra za poduzetničko učenje zemalja Jugoistočne Europe (SEECCEL) s ciljem razvoja poduzetničkog učenja i jačanja poduzetničkih kapaciteta zemalja u regiji.

Na području **razvoja civilnog društva** organizirana je razmjena i prijenos znanja i iskustava zemljama u regiji i šire. Tijekom 2010. godine, Ured za udruge je organizirao višednevne

studijske posjete za izaslanstva Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Azerbajdžana, s ciljem prijenosa znanja i iskustava Republike Hrvatske u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je tijekom 2010. godine temeljem sklopljenog sporazum o suradnji sa četiri udruge koje provode projekte razvojne pomoći na području razvoja civilnog društva u Bosni i Hercegovini i Srbiji, nastavila s razmjenom iskustava između institucija Republike Hrvatske i Srbije radi suzbijanja nasilja nad ženama, te na području jačanja međunarodnog partnerstva za ruralni razvoj.

Republika Hrvatska je tijekom 2010. godine pokazala povećanu spremnost djelovanja u humanitarnim krizama pridružujući se pokrenutim hitnim intervencijama.

Prikaz službene razvojne pomoći Republike Hrvatske po sektorima nalazi se u tabelama u nastavku dokumenta.

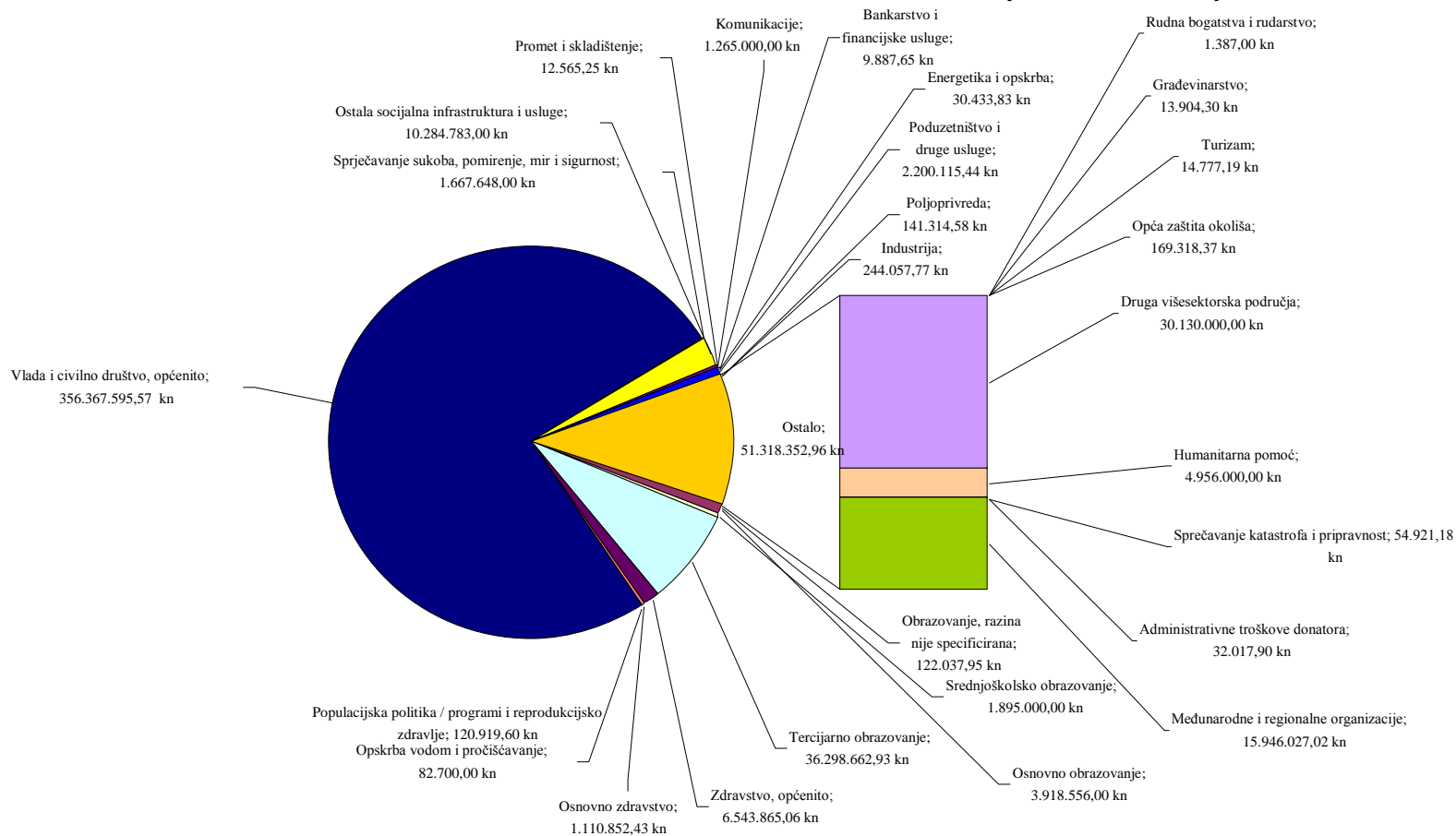
TABELA 3

Prikaz izdavanja službene razvojne pomoći Republike Hrvatske po sektorima

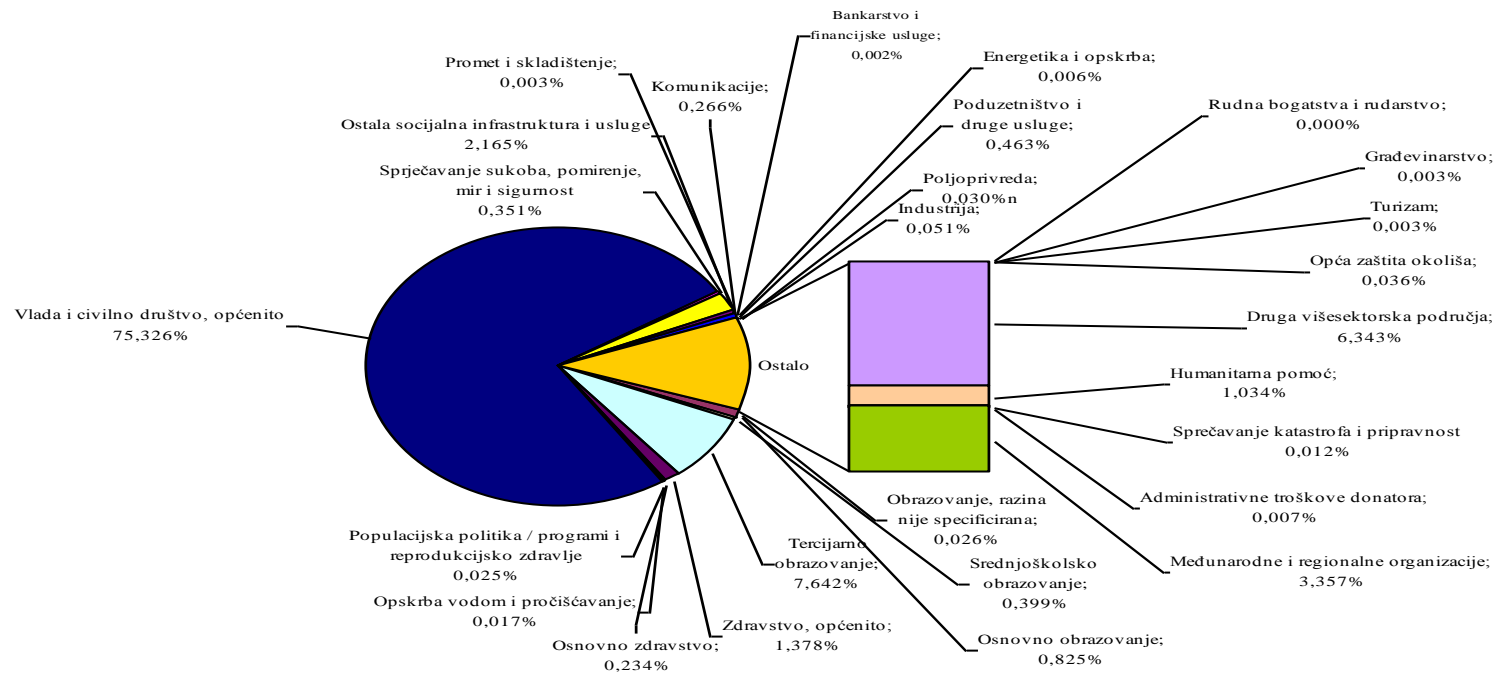
SEKTOR	IZNOS	POSTOTAK
Obrazovanje, razina nije specificirana	122.037,95 kn	0,026%
Osnovno obrazovanje	3.918.556,00 kn	0,825%
Srednjoškolsko obrazovanje	1.895.000,00 kn	0,399%
Tercijarno obrazovanje	36.298.662,93 kn	7,642%
Zdravstvo, općenito	6.543.865,06 kn	1,378%
Osnovno zdravstvo	1.110.852,43 kn	0,234%
Populacijska politika / programi i reprodukcijsko zdravlje	120.919,60 kn	0,025%
Opskrba vodom i pročišćavanje	82.700,00 kn	0,017%
Vlada i civilno društvo, općenito	356.367.595,57 kn	75,326%
Sprječavanje sukoba, pomirenje, mir i sigurnost	1.667.648,00 kn	0,351%
Ostala socijalna infrastruktura i usluge	10.284.783,00 kn	2,165%
Promet i skladištenje	12.565,25 kn	0,003%
Komunikacije	1.265.000,00 kn	0,266%
Energetika i opskrba	30.433,83 kn	0,006%
Bankarstvo i financijske usluge	9.887,65 kn	0,002%
Poduzetništvo i druge usluge	2.200.115,44 kn	0,463%
Poljoprivreda	141.314,58 kn	0,030%
Industrija	244.057,77 kn	0,051%
Rudna bogatstva i rudarstvo	1.387,00 kn	0,000%
Građevinarstvo	13.904,30 kn	0,003%
Turizam	14.777,19 kn	0,003%
Opća zaštita okoliša	169.318,37 kn	0,036%
Druga višesektorska područja	30.130.000,00 kn	6,343%
Humanitarna pomoć	4.956.000,00 kn	1,043%

Sprečavanje katastrofa i pripravnost	54.921,18 kn	0,012%
Administrativne troškove donatora	32.017,90 kn	0,007%
Međunarodne i regionalne organizacije	15.946.027,02 kn	3,357%

SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ PO SEKTORIMA (U KUNAMA)

SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ PO SEKTORIMA (%)

5. Zaključak

Izvješće o provedbi razvojne pomoći jest drugo takvo izvješće koje Vlada Republike Hrvatske dostavlja Hrvatskome saboru na usvajanje.

U proteklom razdoblju, uočeni su nedostaci postojećeg sustava međuresorne koordinacije, nepotpunu provedbu Zakona; izostanak ocjene opravdanosti projekata (evaluacija); nepotpuna provedba poglavlja 5. Nacionalne strategije razvojne suradnje za razdoblje od 2009. do 2014. godine, prema kojoj bi svako ministarstvo koje pruža službenu razvojnu pomoć ustanovilo posebnu aktivnost u proračunu za svoje programe razvojne suradnje.

Podaci o službenoj razvojnoj pomoći u 2010. godini su inflatorne prirode, odnosno pokazuju izvanrednu okolnost u kojoj je Vlada Republike Hrvatske donirala hrvatske prijevode pravne stečevine Europske unije u vrijednosti od 8 milijuna eura zemljama u regiji. U realnom smislu, službena razvojna pomoć pokazuje pad od 6,17 % u odnosu na 2009. godinu. Trend održavanja ili povećanja službene razvojne pomoći bit će teško održati bez strukturalnih promjena u institucionalnom i administrativnom dijelu ukupnog sustava razvojne pomoći.

Donošenjem Nacionalne strategije razvojne suradnje za razdoblje od 2009. do 2014. godine, Republika Hrvatska je potvrdila svoju spremnost sudjelovati u politici razvojne suradnje Europske unije u skladu s odredbama Ugovora o osnivanju EZ (članci 177. – 181.a) i pripadajućim zaključcima Europskog vijeća i Vijeća Europske unije, te drugim izjavama i dokumentima Europske unije. Europska komisija je iznijela očekivanje da Republika Hrvatska dosegne razinu izdvajanja za razvojnu pomoć od 0,17% bruto nacionalnog dohotka do 2010. godine (oko 550 milijuna kuna), odnosno 0,33% do 2015. godine (oko 1,1 milijardi kuna). Budući da je službena razvojna pomoć Republike Hrvatske iznosila 0,04% bruto nacionalnog dohotka u 2010. godini, bit će potrebno utvrditi modalitete za osiguravanje dodatnih sredstava.